

NACIU VADAI LAUKIA BAUSMIU SKELBIMO

STALINAS ŽODŽIAIS ŽADA TAIKĄ ... BET RUSIJA RUOŠIASI KARUI

(„Draugo“ Specialaus Korespondento Paryžiuje Pranešimas)

—Sovietų Rusija nenori karo ir nebus su ja karo, tol kol ji nebus užpulta.

Tokį kategorišką tvirtinimą Stalinas davė vienam anglų diplomatai, dar prieš pasikalbimą su anglų žurnalistu, kuris buvo paskelbęs stambiomis raidėmis viso pasaulio laikraščiuose.

—Aš netikiu j karo pavojų. — pasakė jis pradžioje šio interviu. — Tai tik avantiuristai kalba šiandien apie naują karą.

Paskutinėm dienom daug žymių asmenų paneigė karo pavojų. O kada norima paneigti, tai tas rodo, kad žmonijos viešpatuoja baimė dėl naujo karo, kuri paraližuoja visą ekonominį gyvenimą. Ties valstybės vyrai mus stengiasi nuraminti ir užliūnuoti saldžiais žodžiais.

—Nejaugi sovietų Rusija nori nuosirdaus bendradarbiavimo? — klausia Europos diplomatai lengvai atsidusdami.

Anglijoje ir Prancūzijoje šiam Stalino pareiškimui pridodama daug reikšmės, nors kai kurie laikraščiai pastebi, kad per daug rusai pasitikėti negalima, nes jie visad laikydavosi Lenino taktikos ir patarimų.

„Mes turime būti pasiruošę pasirašyti kompromisą net su šetonu. Reikia visad panaudoti visą gudrumą ir niekad nedvejoti.“

Reikia neužmiršti, kad 1941 metais, kai sovietai buvo vokiečių užpulti, jie pasirašė sutartis su Anglija ir Londono lenkų vyriausybe, tuo panaikindami Ribbentrop-Molotovo susitarimą dėl Lenkijos ir Baltijos kraštų pasidalinimo, pripažindami Rygos sutartimi nustatytas sienas. Paskui jie uždarė kominterną. Bet visa tai buvo tik gudrus žaidimas.

Per dvejus metus rusai suspėjo užmiršti visus karo metu duotus pažadus. Šiandien Stalinas, neduodamas jokių pažadų atitraukti raudonąją armiją iš Europos, reikalauja, kad amerikiečiai pasitrauktų iš Kinijos.

Tai yra tik gudrus „maršandažas“. Jei Stalinas tikrai norėtų būti nuosirdus, tai turėtų pirmą eilę sustabdyti Lenkijos ir Bulgarijos vedamą anti-anglišką politiką. Tad kai kurie diplomatai šioj paskutinėj Stalino kalboj įžiūri tik naują ir gudrą manevrą, kad sovietų Rusija greičiausiai pasiūlys naują planą, panašų į Teherano, pasidalinti pa-

saulį.
Veda Baltą Karą, Kad Pasiektų Raudoną Taiką

„Daily Mail“ korespondentas prie Taikos konferencijos apgailestauja, kad Molotovas iš savo viešbučio langų nemato sugriautų namų. Jis tvirtina, kad labai gaila, jog Molotovui neteko būti fronte, nebent tą kartą, kad 1941 metais jis kartu su Ribbentropu sėdėjo vienoj Berlyno slėptuvėj, tuo laiku kai RAF lėktuvai bombardavo Vokietijos sostinę.

Šiandien rusai tebetesia baltą karą, kad pasiektų raudoną taiką.

Aš neesu aliarmistas, bet kasdien vis labiau tikiu naują trečią karą.

Principalinis Stalino strategijos punktas yra atskirti Angliją nuo Amerikos, kad pradžioj sumušus Angliją, o vėliau Ameriką.

Šiandien Rusija yra okupavusi Europoj 12 valstybių, neskaitant Rytų Vokietijos. Po savo letena ji laiko Suomiją, Estiją, Latviją, Lietuvą, Lenkiją, Čekoslovakiją, Austriją, Vengriją, Rumuniją, Bulgariją, Jugoslaviją ir Albaniją. Šios 12 tautų yra apgyvendintos 120 milijonų gyventojais, europietiškos kultūros ir rasės. Pridėkime dar prie šio skaičiaus 25 milijonus vokiečių iš rusų zonos, ir mes gausime bendrą sumą 145 milijonus, kas prilygsta Amerikos gyventojų skaičiui.

Rytuose irgi panašus vaizdas. Stalino užkariavimai ten irgi nemažesni. Jis užėmė išorinę Mongoliją, kuri nors nėra labai gražus kraštas, bet labai svarbi strateginiu atžvilgiu. Sovietai turi užėmę pusę Sakhalino salų, kurios yra turtingos anglimis ir žibalu, jie turi Kurilų salas, kurios yra strateginė bazė prieš Ameriką.

Jie turi užėmę du uostus kaip Port Arthur ir Dairen, nesiskaitydami su duotais paaiškinimais... Jie sakė, kad tuos uostus padarys tarptautiniais. Bet kam teko ten lankytis, pastebėjo, kad šiuos uostus netik kad jie pasiliko savo naudojimui, bet dar stato ten dideles fortifikacijas. Kada amerikiečių lėktuvus per daug arti prisitartina prie uosto, jis tuoj apšaudomas iš sovietų patrankų.

Sovietai turi paėmę į savo rankas visišką kontrolę Chinės Eastern ir Southern Manchurian geležinkelio, kas reiškia visišką kontrolę

Ragina Žydus Dalyvauti Palestinos Pasitarime

LONDONAS, rugs. 30. — Britų valdžios narys šiandien sakė jog žydų vadams pranešta, kad jie turi galutinai nutarti dalyvauti dabar vykstančioj Palestinos konferencijoje, jei nenorima, kad jų hyla tylėjimu būtų užleista. Žydų agentūros narys sakė neformalus pasikalbėjimai tarpe britų ir žydų vadų dėl žydų dalyvavimo konferencijoje prasidės ryt dieną.

JERUZALĖ, Palestina, rugs. 30. — Aukšti arabų sluoksniai sakė pradžia arabų vyriausybės Palestinai buvo savaitės gale suorganizuota Aleksandrijoje, kur randasi ištremtas Jeruzalės mufti.

Kinijos Kariuomenė Artinasi Prie Kalgan

ŠANGHAJUS, rugs. 30. — Valdžios kariuomenės dalinys, verždamasis per kalnuotą Chahar provinciją, raportuotas šiandien esąs nepilnai 40 mylių nuo tikslo — Kinijos komunistų rajono sostinės Kalgan. Vėliausi raportai sako kitas dalinys veržiasi artčiau miesto tik 60 mylių į pietvakarius.

Kiti pranešimai sakė nacionalistų kariuomenės persigrupuoja ir konsoliduoja gal pasiruošdamos naujai didelei ofensyvai prieš komunistus, kurių jėgos buvo pastaromis dienomis suskaldytos į daleles.

Mandžūrijos. Bet tas jiems atrodo dar neužtenkamai. Jie netesėjo savo pažado atitraukti kariuomenę iš Mandžūrijos ir visai nemano pasitraukti iš Korėjos.

Jei sudėsimė visas šias okupuotas teritorijas, mes gausime 320 milijonų sovietišką bloką.

Ar Amerika viena be Anglijos sugebėtų laikyti prieš tokį bloką? Jei Amerika mano kada stoti karan prieš sovietų Rusiją, arba bent jei ji nenori pasirodyti silpnėse už Rusiją, visad šalia savęs turi saugoti Angliją.

Neužmirškime, kad jei Anglija bus sumušta, tai tada prieš Ameriką stovės ne vien tik 320 milijonų sovietų blokas, bet taip pat ir visos anglų bazės būtų kontroliuojamos sovietų. O jos gali lengvai patekti į rusų rankas, jei anglai ir amerikiečiai negins bendrai savo interesų.

Vyt. Arūnas
(Ryt DRAUGE skaitysite šio reportažo pabaigą.)

NORI SULAUŽYTI STREIKĄ

Netoli Pittsburgh, Pa., miesto rotušės darbininkai įrengia generatorių, kad davus elektros jėgos gatvėkariams. Judėjimas nutrauktas dėl elektros jėgos darbininkų streiko. (Acme-Draugas telephoto)

Nugalėjo Dideli Rusų Priešinimasi Užgyrė Laisvą Plaukiojimą Dunojumi

PARYŽIUS, rugs. 30. — Nugalint Rusijos priešinimąsi, taikos konferencijos Balkanų ekonomijos komisija šiandien įrašė į sutartį Rumunijai garantijas Dunojaus plaukiojimo laisvei. Tuo pat metu komisija įrašė Dunojaus konferenciją, kuri turi susirinkti šešis mėnesius po sutarties įsigaliojimo.

Tas nutarimas užbaigė vieną ginčytiniausių reikalų prieš komisiją. Sutartis turi būti užgirta pilnos konferencijos ir „Keturių“ užsienių ministrų, kur rusai gali dar uždėti savo veto.

LAKE SUCCESS, N. Y., rugs. 30. — U.N. ekonominė taryba vėl pradėjo debatus sutarptautinimui Dunojaus upės ir sugrąžinimui U. S. laikomų Jugoslavijos ir Čekoslovakijos laivų. Amerika pranešė ji laikys tuos laivus kol Dunojus bus atidarytas laisvai prekybai, bet sovietų delegatas sakė Rusija ir toliau neleis vartoti Dunojų tarptautiniam plaukiojimui.

Irano Karo Laivai Kovoja Sukilėlius

TEHRANAS, Iranas, rugs. 30. — Irano valdžios kariuomenė šiandien kovojo prieš sukilusius pietų Irano gyventojus pagal daugiau negu 100 mylių Persijos įlankos pakraščio. Raportuota jog valdžios kareiviai atsilauko namo iš namo kautynėse prieš sukilėlius, kurie jau užėmė pusę Bushire uosto miesto.

Valdžia įsakė kariuomenei vartoti lėktuvus bombarduoti ir gyvenamų namų statybos visišką sustojimą.

Tribunolas Rado Juos Visus Kaltais Gelbėjimu Hitleriui Pravesti Karą

NUERNBERGAS, Vokietija, rugs. 30. — Tarptautinis militarinis tribunolas šiandien nutarė, pirmą kartą istorijoje, kad suokalbavimas vedimui agresyvinio karo yra „didžiausias kriminalas.“ Paskelbus teismo nuosprendį, buvo pranešta jog aukštųjų nacių nuteisimas bus paskelbtas ryt dieną. Tarpe kitko, Vokietijos generalinis štabas ir aukštoji komanda bei valdžios nariai buvo išteisinti nuo kaltinimo, kad jie buvo nariai kriminalinių organizacijų. Iš paskelbto nuosprendžio spėjama jog visi 22 teisėjai naciai bus arba pasmerkti mirčiai ar bent ilgai kalėti.

Pasiruošę Mirčiai

Anot raportų, nasis Nr. 2, Herman Goering, ir feldmaršalas Keitel yra pasiruošę by kokiame nuosprendžiui ir nė nesitiki pasigailėjimo iš tribunolo.

Alijantų kontrolės komisija raportuoja pasiruošusi priimti ir svarstyti aukštųjų nacių apeliavimus, kuriuos, spėjama, veik kiekvienas nuteistas nasis patieks, bandydamas išgelbėti save nuo griežtos bausmės. Komisija yra vienintėlis organas, kuri gali panaikinti arba sušvelninti teismo nustatytasias bausmes.

Matys Nugaląjimą

(Berlyne kontrolės komisija sutiko įleisti laikraščių korespondentus stebėti nuteistųjų nacių nugaląjimą, jei bent kurie jų būtų pasmerkti mirti.)

Tribunolas atmetė kai kurių kaltinamųjų prašymus būk jų veiksmams buvę atlikti tiksliai pildant paties Hitlerio įsakymus. Teismas teigė jog Hitleris vienas nebūtų galėjęs vesti agresyvinio karo, o faktas, kad juos paskyrė diktatorius neišteisina jų nuo atsakomybės už atliktuosius veiksmus.

Teismo rūmai buvo pilni kaltinamųjų sueinant. Didžiama nacių šypsojosi įėjimui, bet kuomet buvo pradėta skaityti ilgasis tribunolo

aktas, beveik visi parodė nusiminimo.

Raudonieji Užpuolė U.S. Karius Trieste

TRIESTE, rugs. 30. — Būrys Trieste civilių, kuriuos U.S. kariuomenė pavadino „pro-jugoslavus italus komunistus“, užklupo ir akmenimis apmėtė 10 amerikiečių kareivių vakar naktį. Pfc. Raymond L. Lower iš Alhambra, Calif., buvo nugabentas į ligoninę, o keli kiti buvo sužeisti.

Septyni civiliai buvo suareštuoti. Pvt. Jerome G. Gurskie, iš Shamokin, Pa., pirmas užpultasis amerikietis, atpažino visus juos kaip dalyvius 25 ar daugiau vyrų gaujos kuri užpuolė amerikiečius.

U.S. Liepia Slavam Prisilaikyti Įstatymų

WASHINGTON, rugs. 30. — Formaliu protestu, Amerika šiandien apkaltino Jugoslaviją „nesiskaitymu“ su alijantų militariniais įstatymais Trieste, ir skleidimu „kurstančios propagandos.“ Notoje pripažinta, kad amerikiečiai Venecijoje rugs. 9 d. sulaukė šešis jugoslavus kareivius dėlto, kad jie nešėsi paslėptas granatas, priešingai nuostatomams.

Kareiviai, dėl kurių Jugoslavija buvo protestavusi, buvo paleisti. Siareštuotieji jugoslavai saugojo UNRRA reikmenis Trieste netoli tos vietos, kur neseniai įvyko didelis sprogimas.

WAC Nuteista Kalėti Brangenybių Vogime

FRANKFURT, Vokietija, rugs. 30. — WAC kapt. Kathleen Nash Durant buvo šiandien nuteista penkiems metams sunkaus darbo kalėjimo ir atleidimu iš U.S. karinės tarnybos už pavogimą brangenybių vertų iki \$1,500,000 iš Kronbergo šeimos palociaus Vokietijoje.

BOMBAJUS, Indija, rugs. 30. — Penki asmenys buvo užmušti ir daugelis sužeista indų-musulmonų susirėmimuose dvejus miestuose.

KALENDORIUS

Spalių 1 d.: Šv. Remigijus; senovės: Mantis.
Spalių 2 d.: Šv. Aniuolų Sargų; senovės: Eidvilis ir Povandė.

ORAS

Giedra ir šilčiau. Saulė teka 5:48; leidžiasi 5:33.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

3334 South Oakley Ave. Chicago 8, Illinois. Tel. CANal 8010-8011.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Published Daily except Sundays, by the LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY. A member of the Catholic Press Association.

Subscription Rates: \$4.00 per year outside of Chicago; \$7.00 per year in Chicago & Cicero; 4c. per copy.

Prenumeratos kainos Chicagoje ir Cicero-Paštu:

Metams \$7.00
Pusel metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams \$8.00
Pusel metų 5.00
Trims mėnesiams 2.50
Dviem mėnesiams 1.75
Vienam mėnesiui75Užsienioose:
Metams \$8.00
Pusel metų 4.50
Trims mėnesiams 2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu su užsakymu.

Skelbimų kainos pristatomos pareikalavus.

Karo Kriminalistus Nuteisus

Vokietijos naciai karo kriminalistai Tarptautiniame Tribunole Nuernberge jau girdėjo verdiktą. Nieks neabejoja, kad tos baudmės, kuri jiems pritaikoma, jie bus užsipelnę. Jie yra vieni iš kaltininkų dėl sukelimo antrojo pasaulio karo, dėl visų jo žiaurumų, dėl milijonų žmonių gyvybių, dėl viso to pokarinio chaoso, kuriame pasaulis yra atsiradęs.

Tarptautinis Tribunolas bus baigęs savo darbą ir ji esamomis sąlygomis atliks pusėtinai gerai.

Bet istorija niekuomet neužmirš vieno labai svarbaus fakto, kad tame tribunole sėdėjo ir tie, kurie turėjo būti kaltinami kaip karo kriminalistai, kad teismo eigoje buvo sulaukyti arba užslėpti dokumentai, kurie Sovietų Rusijos diktatorių Staliną ir jo komisarų pastatę lygiai tokiais pat karo kaltininkais, kokiais buvo naciai su savo vadu Hitleriu.

Gal būt, kad pati gyvenimo eiga šią Nuernbergo pradėtą darbą užbaigs ir istorikai kitą dar didesnį istorijos lapą prirašys apie Stalino kriminalinius aktus.

Ar kas šiandien abejoja, kad Stalinas buvo vienas didžiausių Hitlerio paskatintojų pulti Lenkiją? Neabejoja dėl to, kad tuodu diktatoriai specialios sutarties buvo sudarę ir kad Stalinas padėjo Hitleriui Lenkiją užgrobti, ją pavergti ir suskaldyti. Nieks nepajėgė išteisinti Stalino aktų laužant tarptautines sutartis, jėga užpuolant Baltijos valstybes, jas pavergiant ir žudant jų gyventojus.

Teisingasis pasaulis ras Staliną kaltu suvaržyme žmonių šventų teisių Lenkijoje, Jugoslavijoje, Čekoslovakijoje, Vergrijoje, Bulgarijoje, Rumunijoje ir pasikesinimu tuos kraštus sukomunistinti ir jų žmones pavergti beteisiais Maskvos vergais.

Joks teisingumo tribunolas nepajėgė išteisinti Stalino ir dėl jo dabartinių militarinių prisirengimų ir imperialistinių siekimų, kurie veda pasaulį į trečią pasaulio karą.

Taigi, reikia turėti galvoje tą faktą, kad tarptautinis tribunolas savo darbo tik dalį tėra atlikęs.

Sėkminga Lietuvių Konferencija

Chicagos Lietuvių Taryba, sušaukdama gausią ir labai sėkmingą lietuvių konferenciją, atliko tikrai gerą darbą. Sukviesta penketas šimtų atstovų iš poros šimtų draugijų, pravesta gerų nutarimų, priimta rezoliucijų aktualiais klausimais, sukurta netoli trys tūkstančiai dolerių kovai dėl Lietuvos išlaisvinimo, sudarytas stiprus ALT veikiantysis komitetas Chicagai ir apylinkėms. To viso pasiekta dėl to, kad nuoširdžiai ir vieningai padirbėta ir labiausiai dėl to, kad organizuotoji Chicagos ir apylinkių lietuvių visuomenė griežtai stovi už šventas Lietuvos žmonių teises į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą.

Tenka pridėti dar ir tai, kad šią konferenciją plačiai garsino didmiesčio dienraščiai. Tai dar vienas rengėjų nuopelnas.

Konferencijai parodyta tiek vieningumo, tiek entuziazmo, kad apie padarytų nutarimų įgyvendinimą negali būti jokios abejonės.

Ar p. Byrnes Rezignuos?

Prieš porą dienų Chicago Times įdėjo straipsnį, kuriame pranešama, kad valstybės sekretorius Byrnes po dviejų ar trijų mėnesių paduosias savo rezignaciją.

To laikraščio kolumnistas Pflaum dėl tų spėjimų savo nuomonę reiškia. Jis mano, kad p. Byrnes amžius, tai pirmoji noro rezignuoti priežastis. Be to, jam įgrisę Baltojo Namų ir Valstybės Departamento "vaidai" ir ypač anglų politika, kuri kas kart miglotesnė darosi. Anot p. Pflaum, p. Byrnes manas, kad anglai rengia kelis naujiems Stalino reikalavimų patenkinimams ir sutikimui su sovietų ekspansija, "užmirštant" Jaltos sutartį Rytų Europos klausimu.

Reikia tikėtis, kad tie pranešavimai neišpildys. Sekr. Byrnes ir galvoti neturėtų apie rezignavimą šiuo momentu, kuomet jo patyrimas ir jo energija yra reikalingi kiek šio krašto interesų gynimui, tiek pasaulio taikos atsteigimui.

Lietuvos Išlaisvinimo Problema

ALT savo suvažiavime Vašingtone, tarp kitų, priėmė šią rezoliuciją, kuri liečia Lietuvos išlaisvinimo problemą:

Lietuviai dalyvavo Amerikos Jung. Valstybių Nepriklausomybės Kare ir to karo obalsiai nuolat atsispindėjo Lietuvos žmonių 120 metų kovoje už nepriklausomą Lietuvos Valstybės atsteigimą.

1918-1920 metų ginkluotoji Lietuvos žmonių kova irgi vadovavosi žmogaus laisvės ir lygybės dėsniais, bei Amerikos Prezidento Wilsono paskelbtą tautų apsisprendimo teise. Lietuvos žmonių priimtoji demokratine 1922 m. Konstitucija tuos dėsnius stengėsi įgyvendinti ir Lietuvos valstybininkai gyvai dalyvavo tarptautinėse pastangose tiems dėsniams įgyvendinti plačiame pasaulyje.

Totalitarinių Vokietijos ir Rusijos diktatorių 1939 m. susitarimų pasėkoje, Lietuvos valstybingumas buvo 1940 metais palaužtas ir Lietuvos žmonės buvo pavergti bei pasmerkti išnaikinimui.

Betgi laisvę, lygybę ir žmoniškumą mylinti Lietuvių Tauta nesiliovė kovojusi. Laisvės idėja yra nemari ir Lietuvių Tautos pasiryžimas laisvę atgauti yra nenumaldomas ir nepalaužiamas. Tą savo pasiryžimą Lietuvos žmonės įrodė visa eile sukilimų, nukreiptų prieš svetimą jungą ir socialinę prispaudą—1794, 1812, 1831, 1863-4, 1905, 1918-1920, 1941 metais. Diplomatinė ir ginkluotoji kova prieš priespaudą tebeina šiandien ir truks taip ilgai, iki Lietuvos Tautos aspiracijos galutinai laimės.

Lietuvos žmonių kova nėra taikos drumstimas. Priešingai: ši kova eina už teisingos ir pastovios Taikos įkūnijimą.

Lietuvių tauta nereikalauja sau jokių privilegijų: ji reikalauja tik tai savo teisių pripažinimo ir Suvienytų Tautų vardu padarytų pasizadėjimų tesėjimo.

Amerikos lietuviai, kurių sūnūs ir dukterys ginklų kovoje pasitiekdami Atlanto Carterio ir Keturių Laisvių įgyvendinimo obalsiais, ir kurie veikliai dalyvavo visose Amerikos Jungtinių Valstybių karo pastangose, šiandien negali rankų nuleisti.

Taikos dar nėra. Taikos negali būti tcl, kol karo laimėtojai neįvykdys savo pasizadėjimų. Taikai pavoju sudaro buvusių Vokietijos pusininkų — Sovietų Rusijos valdovų—nepasotinami teritoriniai, reparaacijų, plėšrumo ir prislėgimo apetitai. Tie apetitai ligi šiol neleidžia Amerikos valstybininkams laimėti taiką—baigti karo mobilizacijos, baimės ir nesaugumo būklę.

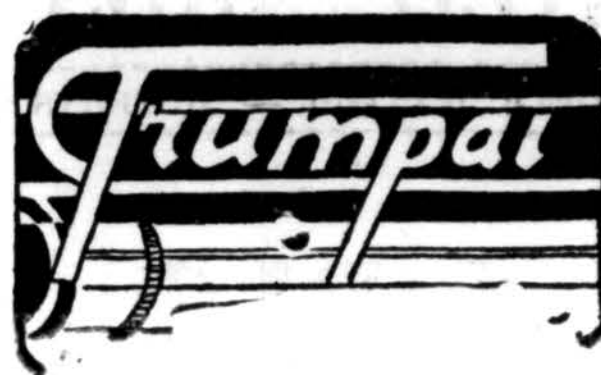
Lietuvos žmonės nėra vieni šioje nelaimėje. Šiandien yra pavergtos arba vergiamos tautos, apgyvenusios milžiniškus žemės plotus tarp Petsamo ir Trakijos, tarp Elbės ir Kurilų Salų.

Taigi, Lietuvos išlaisvinimo problema yra neišjungiamas dalis tarptautinės taikos įgyvendinimo problemos.

Amerikiečių lietuvių atstovė, Amerikos Lietuvių Taryba, jau nuo 1940 metų—dar prieš Atlanto Carterio paskelbimą—ėjo savo Amerikos Jungtinių Valstybių vyriausybei talkon. Nesulaukiant taikos atsteigimo, Amerikos Lietuvių Taryba savo metiniame suvažiavime krašto sostinėje, Washingtono mieste, nutarė išplėsti ir padauginti savo pastangas, talkininkauti vyriausybei jos pastangose teisingai Taikai įgyvendinti, moraliniai gelbėti Lietuvos žmonėms tėvynei laisvę, nepriklausomybę ir demokratybę atsteigti.

Amerikos Lietuvių Taryba kviečia sąmoningus bendrapiliečius ateiti jai talkon šių tikslų atsteikti. Išlaisvinimo kovai vesti, Amerikos Lietuvių Taryba skelbia ketvirtadali milijono dolerių vajų ir ragina visus lietuvius aukoti pagal išgalę, kiek jie vertina Lietuvos laisvę, savo giminių Lietuvoje išlaisvinimą.

Negali būti taikos, kol nebus atsteigta laisva, demokratinė ir nepriklausoma Lietuvos valstybė ir visos kitos laisvės netekusios valstybės.

Rašo J. R. P.

Lietuviškai kalbančių komunistų klubas Chicagoje tampa NKVD (enkavedistų) agentu. Rugsėjo 12 d. jis nutarė "atydžiau sekti Amerikos lietuvių fašistų (reiskia — visų nekomunistų — JRP) veiklą," ir, žinoma, raportuoti gestapininkui Bartasiunui ar suirėliui Paleckiiui.

Lietuvoje enkavedistai yra legalizuoti budeliai. Jie terorizuoja, areštuoja ir šaudo patrijotus be jokių skrupulų. Jų generolas Bartasiunas savo įsakyme iš š. m. vasario 15 d. sako šitaip: "įsakau užmušti gaujų (suprask — partizanų—JRP) vadus. Niekas iš asmenų užmušusių banditų gaujų vadus ir eilinius banditus (Laisvės Kovotojų Sąjungos vadus ir narius—JRP) nebus traukiamas atsakomybėn. Banditų ir buržuazinių nacionalistinių (visų nekomunistinių—JRP) organizacijų dalyvių šeimas suimti ir ištremti."

Kapsukiniam enkavedistams čia pacituotas įsakymas, turbūt, labai patinka — jie taip-pat norėtų visus laisvės kovotojus išmušti, tik, dėja, čia įstatymai ne bartašuniški. Amerikos įstatymų dar nevaldo razbaininkai — įstatymai valdo razbaininkus.

Kadangi Bartasiuno prieteliai ir vienminčiai išleido įsakymą "sekti Amerikos lietuvių," tai Amerikos lietuviams reikėtų žiūrėti, kad jų "sekėjai" nepradėtų vykdyti bartašuniškus įsakymus, kaip jie kad vykdo įvairius kitus Maskvos įsakymus.

Kad nuo bartašuniškų pentakojų apsisaugoti, gal būtų pravartu štai ką padaryti:

1. Iškraustyti raudonuosius pentakojus (burdinierius) iš savų patalpų.
2. Laikyti bartašuničius pentakojus vienoje klasėje (Nukelta į 5 pusl.)

ANTANAS TOLIS

Mirties Kolona

(Tęsinys)

Visiškai neabejodamas dėl mūsų likimo, sutikau su kiekviena draugų pareikšta nuomone. "Tebūnie, kas lemta!" pagalvojau ir stebėjau chaosinį bolševikų judėjimą plentu, susidarydamas iš to išvadas apie karo padėtį. Plentas perpildytas milžiniška mase įvairaus tipo automašinų, begalinėmis raudonarmiečių gretomis, artilerijos pabūklų įvairaus dydžio nesibaigiančiomis vilkstinėmis ir didžiulėmis masėmis įvairių civilių žmonių, kurie, nebesant vietos plente, traukė išsisklaidę abiejomis plento pusėmis, negailestingai mindžiodami pasėlių laukus ir daržus. "Kaš tie civiliai? Ir kur jie savanoriais traukia?" nenoromis kildavo mintis. Buvo visokių matyti, ir aš juos suskirsčiau rūšimis. Viena rūšis, kurios savanorišką evakuaciją aš tuo metu pilnai pateisinau, buvo žydai įvairaus amžiaus — vyrai, moterys ir vaikai. Jie bėgo nuo neišvengiamos mirties, kuri, kaip tuometu man atrodė, juos sparčiai vijosi. Kita rūšis buvo įvairūs civiliai pareigūnai, atsiję iš Rusijos burliškai įvairioms "pareigoms" Lietuvoje. O trečia rūšis tai buvo niekšingų pardsdavėlių Azijos budelių ir aistringų "Stalino saulės spindulių" skleidėjų gauja, trumpiau tariant — išdavikai, kurie dar taip neseniai išdidžiai vaikščiojo, šnipinėdami kiekvieno lietuvių ne tik žodį, bet stengėsi sužinoti net mintį. O dabar "vargšeliai", liedami devintą prakaitą po lagaminų ir ryšulių našta, traukė į rytus. Dažnai žvalgėsi atgal, lyg jausdami sąžinės išmetinėjimą dėl padarytų niekšybių, dėl padarytos krivinos ir nepermdaujamo keršto reikalaujančios skriaudos. O dabar bėga! Bėga, kaip kojotai, išgirdę liūto staigimą.

Vienoje vietoje taip susigrūdę automašinos, arkiai ir žmonės, kad mūsų autobusus turėjo sustoti. Vienas iš mūsų autobusų važiuojančių čekistų ta proga paklausė kažkokio pravažiuojančio komandieriaus: —Drauge majore, kaip ten fronte?

(Bus daugiau)

Mr. V. Riggio Išrinktas Prezidentu American Tobacco Kompanijos

American Tobacco kompanijos Direktorių susirinkime, Mr. Riggio, buvęs vice-prezidentas ir vedėjas pardavimo skyriaus, buvo vienbalsiai išrinktas Prezidentu kompanijos, užimant mirusio George Washington Hill vietą, kuris mirė Rugs. 13 d. Mr. Riggio jau su mūsų kompanija 40 metų.

Mr. Riggio tabokos biznyje jau nuo 1905 metų, pradėdamas su Butler & Butler firma, kur aigos gavo tik \$15 į savaitę. Nesulaukus dvejų metų, jis buvo paskirtas asistentu sekretoriui pardavimo skyriuje. 1907 metuose Butler & Butler firmą nupirko American Tobacco kompanija ir Geo. W. Hill buvo išrinktas prezidentu. 1911 metuose Mr. Riggio perėjo iš mažesnės į didžiąją American Tobacco kompaniją ir buvo paskirtas department vedėju. Netrukus po to jis tapo section sales vedėju. 1919 metuose buvo pakeltas į assistant sales vedėjo vietą. Vis kylont aukšty, jis 1922 m. tapo general sales vedėju; 1927 m. buvo išrinktas direktorium kompanijos; 1929 m. išrinktas vice-prezidentu, kurioje vietoje išbuvo iki dabar pa tapo visos kompanijos prezidentu.

Mr. Vincent Riggio

Per visus metus, American Tobacco kompanijos pasekmė riosose pardavimo srityje, kuri dabar daro virš pusę bilijono dolerių biznio. Išrinkant Mr. Riggio prezidentu, kompanija išrinko Prezidentą kurio visas biznio gyvenimas pašvęstas Tobakos biznyje, ir kuris apie 40 metų dirbo artimuose santykiuose su George W. Hill. (Skelb.)

MŪSŲ BENDROVĖ SKIRIA \$1,000,000.00 VETERANŲ PASKOLOMS!

Šią pinigų sumą KEISTUTO TAUPYMO BENDROVĖ yra pasiryžusi išdalinti VISIEMS KARO VETERANAMS PASKOLOMS būdu padėti Veteranams įsigyti naują arba seną namą, statyti naują arba remontuoti dabartinį savo namą be ilgo atidėlioimo ir be išlaidų, pagal G. I. Bill of Rights patvarkymus.

Šios bendrovės vedėjas, JUOZAS M. MOZERIS, yra pilnai patyręs ir kvalifikuotas visiems Veteranams namo reikale suteikti patarimus ir patarnavimą.

VISI VETERANAI YRA KVIECIAMI ATSLANKYTI PASITARIMUI

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
Tel. - CALumet 4118 3236 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.
JOS. M. MOZERIS, SECY

BUVE KAREIVIAI!

NEPRALEISKITE PROGOS!

MES SUTEIKSIME JUMS PROGĄ

ISIGYTI NAMĄ UŽ 4%

SU MAŽU ĮMOKEJIMU, lengvais mėnesiniais įmokėjimais.

Išsiskirk namą kreipkitės į

UNIVERSAL
Savings and Loan Association

1739 SO. HALSTED ST.

Tel. CANAL 8500

Indėliai apdrausti iki \$5,000.00.

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Trumpai

(Atkelta iš 4 pusl.)

su razbaininkais, neįsileisti į namus.

3. Reikalauti OPA ir FBI įtartinus charakterius iširti ir iš lietuviškų namų išmesti.

4. Išbraukti bartašun-agentus iš lietuviškų draugijų, kurių konstitucijos leidžia, o kurių neleidžia, pataisyti jas taip, kad leistų.

5. Neleisti komunistų lietuviškas draugas ir organizacijas.

6. Nerinkti komunistinių penktakojų į jokias valdybas ir komisijas.

7. Išeiti iš komunistų vedamų bei dominuojamų draugijų, klubų, chorų, ir ratelių, kurie yra nekaltais vardais, bet tarnauja Bartašūnui.

8. Neleisti vaikams eiti į chorų ir programų, kurie yra komunistiški, arba prokomunistiški.

9. Nekviesti į lietuviškus parengimus artistų, kurie dalyvauja komunistinėse programose.

10. Surinkti žinias apie komunistus ir komunistines organizacijas ir pasiūlyti "Committee on Un-American Activities, House of Representatives, Washington, D. C."

Un-American Activities Committee tiria visus bartašuniskus ir prieš-amerikoniškus gaivalus, tegul ištiria ir tuos, kurie nori tirti ir sekti Amerikos lietuvių.

"Pax Sovietica"

(Atkelta iš 3 pusl.)

vietiška vyriausybė, kuri turi pašalinti sovietams priešingus elementus. Tokiu būdu jie nori sukurti pasaulį "Pax Sovietica". Kad tą pasiekus, jie visą pasaulį padalinę į tris zonas: vidaus zona, kurioje eina ir pati Rusija; vidurinė zona, kuri apsupa pirmąją zoną ir išorinė zona, tai visas likęs pasaulis.

Nuo savų atstovų, prie kitų nepristosi.

SENOMS, ATDAROMS, SKAUDŽIOMS ŽAIDŽIAMS IR ODOS ISBERIMAMS

Kendiantieji nuo senų, atdaru ir skaudžių žaizdų, žino kaip sunku yra ramiai eadėti, ir kaip nakties metu negalima gerai miegoti. Kuomet žaizdos pradeda niežėti ir skaudėti — užtepkite LEGULO Ointment palengvinti skausmą ir niežėjimą tu senų, atdaru ir skaudžių žaizdų. Jo atgaivinantis ir skausmą pašalinantis ypatybė suteiks jums tinkamą nakties poilsį ir pagalbą išgydyti senas, atdaras ir skaudžias žaizdas. Vartokite jį irgi skaudžiams nudegimams, šaunų ir sužalojimų pašalinimui, ir kad palengvinti Psoriasis niežėjimą. Atvėdinama vadinama Athlete's Foot degimas ir niežėjimas, sustabdo jo plitimą, sulauko nuo odos sudirginimo ir sužalojimo tarp pirštų; geras ir sausos, trūkštosios odos niežėjimui, nuo darbo išdirinimo ir kitos odos negalios iš lauko puse.

LEGULO Ointment paraišduoda po \$1.25 ir po \$3.50. Siųskite Jūsų Money Orderį tiesiog —

LEGULO DEPT.—D.

4847 West 14th St.
Cicero 50, Ill.

Lietuviai Sioux City

Siame Iowa val. 90 tūkst. gyventojų mieste yra apie 400 lietuvių. Beveik visi susispietę Morningside priemiesty. Bendrai, visi gyvena neblogai. Nemaža yra ir visai gerai pasiturinčių. Turi lietuvišką parapiją, savo gražią bažnyčią, kleboniją. Bažnytinius reikalus gražiai tvarko klebonas kun. G. Česna. Bažnytinių patarnavimų, vargonavimų, vaikų katekizaciją veda lietuvių seselės kazimierietės. Gaila tik, kad nors ir liet. vaikų katekizacija vedama ne lietuviška kalba.

Visuomeninis lietuvių gyvenimas apmiręs, nors nemaža žmonių pageidauja lietuviško veikimo. Trūksta inteligentinių jėgų. Jauni m. žymi dalis pasidariusi abejinga lietuviškumo reikalui.

Nesenai čia iš Europos atvažiavo prof. J. Kupriūnis. Jis padarė viešą patesnį pranešimą apie Lietuvą, jos okupacijas ir liet. tremtinių būklę Vokietijoje.

Bandome atgaivinti lietuvišką veikimą. Pirmoj eilėj bandomas organizuoti Sioux City lietuvių klubas. M. A.

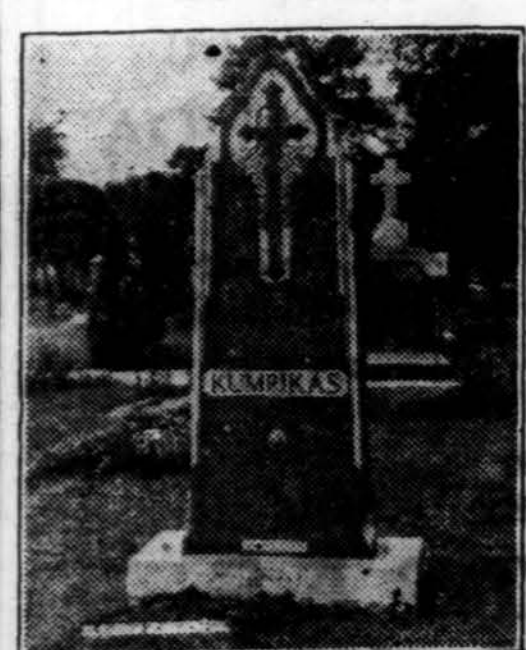
Naujas BALF skyrius

Šių metų rugsėjo mėn. 15 d. Dorothy, Risley ir Vineland, New Jersey, apie linkių lietuvių įkūrė BALF skyrių Dorothy, N. J. Aukščiau paminėtose apeliokėse lietuvių labai negausūs; iš viso ten tik keletas šeimų, kurios dar nepersenai, prasidėjus karui, atvyko iš Lietuvos ir įsikūrė čia visų farmose. Dauguma jų tai tuvę Nepriklausomos Lietuvos pareigūnai, kai kurie užėmė Lietuvoje labai aukštas vietas. Šie lietuvių, nors niekad nebuvę pripratę prie fizinių darbų, jų tačiau nesigėdina ir savo sumanumu bei darbštumu yra labai gerai sutvarkę savo chicken-farmas iš to padarydami gana gerą ir patogų gyvenimą.

Į BALF, Dorothy, N. J., skyriaus valdybą pirmininku išrinktas J. Crigaitis, buvęs Nepriklausomaj Lietuvoj Vyriausiojo Tribunolo Pirmininku, sekretorium — J. Jasinskis, ižd. — J. Vasiliauskas ir valdybos narys R. Budrienė.

B. A. LACHAWICZ
ROSELANDE
Laidotuvių Direktorius
KOPLYCIA —

10756 So. Michigan Ave.
Tel. PUL. 1270 ar CAN. 2515
Rez. tel.: COMmodore 5765

Telefonas: CEDARCREST 6335

CHICAGOS LIETUVIŲ VEIKLA

Bridgeportiečių žiniai

BRIDGEPORT — BALF'o 3-čio skyriaus drabužių stotis iš 915 W. 32nd St. perkelta į naują stotį, adresu: Alex. Budris, 939 W. 33rd Street.

Todėl nuo šios dienos bridgeportiečiai išvietintiems lietuviams drabužius, avalines, muilą, pinigines aukas, maistą, knygas ir tt. prašomi nešti pas Budrį, 939 W. 33rd St., su prisegtu aukotojo pilnu adresu.

A. Budris BALF'ui yra daug visko aukojęs, ir ryžosi aukotis ir BALF'o stoties reikalams.

P. S. BALF'o apskritis kiekvienos komisijos sąskaitas (kreditus) atskirai veda. Taip pat daro ir su Bridgeportu. Tad nenusimink garbingasis. Bridgeporte su nauja stotimi. Savo kredito nepraras.

J. Šliogeris

Sparčiai auga

Rugsėjo 26 d., S. P. Mažeikos namuose įvyko Lietuvių Organizacijos Richard J. Daley į šerifus susirinkimas.

Iš įvairių komisijų raportų pasirodė, kad ši organizacija sparčiai auga. Nariai narytės paliūdijimus gauna kortelę su žvaigžde.

Buvo pranešta, kad senatorius Richard J. Daley bus.

Sukurdami BALF skyrių, Dorothy, Risley ir Vineland lietuvių, nors būdami negausūs ir toli atskirti nuo lietuviškų centrų, pasiryžo dirbti ir dėti visas galimas pastangas padėti savo vargstantiems tautiečiams, kur tik jie bebūtų atplėsti nuo Tėvynės ir išblaškyti po pasaulį.

J. Vss.

Kodėl Pasilikti

ISGYDYMSI SU PENICILLIN SERGANČIŲ

INKSTU, PULSLE, SOCIALES LIGOS PASEKMINGAI

Mes jau pareiškėme tūkstantams, kurie kentėjo dėl NERVISKUMO, ODOS, KRAUJO, LIAUKU, IR PRIVATIŲ LIGŲ. Gydoma šlapimo kanale sunegalavimus, nutękėjimus, porankių vertimą tūstinti plėsi, nuolatini kėlimas, ir kitos.

FIZINĖ IR FLUOROSKOPIŠKA X-RAY EGZAMINACIJA

MIKROSKOPIŠKAS KRAUJO IR ŠLAPIMO ISTYRIMAS

VISKAS TIK UŽ \$3.00

PILES (Hemoroidai)

ISGYDOMA MŪSŲ SAUGIU METODU BE OPERACIJOS IR SKAUSMO

BE PLOVIMO, BE DEGINIMO. Didžiulio atvėję palengvina nuo 3 iki 5 dienų laikotarpyje.

Gydytojas kaštai priėmami kiekvienam darbininkui.

PATENKINILIAS GARANTUOJAMAS KIEKVIENAM KURI PAIMAM GYDYTI DIRBANČIŲJŲ PATARNAVIMUI ATVIRA VAKARAI

DR. E. E. Culp

DR. A. E. Kroening

202 SOUTH STATE STREET

Kampus Adams—Šeštame Aukšte

VAL.: kasdien nuo 9 ryto iki 8 vakaro

Sekmadieniais uždaryta.

PIRKITE TIESIOG NUO —
MR. NELSON
— Savininko —St. Casimir Monument
Company

3914 West 111th St.

Vienas Blokas nuo Kapinių

Tiesiog Ten, Kur Busai Sustoja.

Telefonas: CEDARCREST 6335

vo labai teigiamai nusiteikęs, kaip sužinojo apie šios organizacijos įsikūrimą.

Korespondentas

Susirinkimai

BRIGHTON PARK. — Moterų Sąjungos 20 kuopa susirinkimą laikys antradienį, spalio 1 d., paprastu laiku. Visos narės prašomos atsilankyti, Valdyba

BRIDGEPORT. — Katalikų Federacijos 26-to skyriaus mėn. susirinkimas įvyks Šv. Jurgio parapijoje, trečiadienį, spalio 2 d., 7:30 v. vak.

Visos dr. jų atstovai vės ir pavieniai veikėjai-os katalikai, malonėkite dalyvauti. Valdyba

U.S. Šaukia Sųejimą
Elektros Streike

PITTSBURGHAS, rugs. 30. — Viltys užbaigimui Pittsburgho elektros darbininkų streiko šiandien sukosi aplink federalinės valdžios tarpininkų pastangas. Valdžios atstovai prašė Duquesne Light Co. ir nepriklausomos unijos atstovus užvesti nestojančias derybas, kol ginčas bus išaiškintas.

Įgyvendinkite Lietuvišką Patarlę:—

"SAVAS PAS SAVĄ"

Pirkite Ten, Kur Gausite
Pilną Patenkinimą ir
Puikiausius Rakandus
Už Prieinamas Kainas!

DABAR tai laikas pagražinti savo namus su geriausios rūšies RAKANDAIS. Mes turime didelį pasirinkimą, mūsų pačių išdirbimo, visokios rūšies klasikų ir modernių rakandų. Pasinaudokite proga!

GARANTUOTA MEDŽIAGA IR DARBAS TEIKIAMA

UŽ LABAI PRIEINAMAS KAINAS!

Tūkstantiniai Pilnai Patenkintų Pirkėjų Išgarsina Mus. —

Prie Progos Paklauskite Jų!

Archer Avenue Furniture Co.

— PARLOR SUITE IŠDIRBEJAI —

4140 Archer Ave. Chicago 32, Ill.

Telefonas — LAFayette 3516

Savininkas — JOE KAZIK—KAZIKAITIS

SENIAUSIOS IR MODERNIŠKIAUSIOS
LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 S. Hermitage
Avenue
Yards 1741-2

4330-34 S. California
Avenue
Lafayette 0727

Koplyčios VELTUI Visose
Chicagos Dalyse

Radio Programai WGES
(1390 k.)
Pirmadieniais ir Ketvirtadieniais
8 val. vak.

Daug svarbiau yra mokėti džiaugtis rožės žiedu, negu su mikroskopu tyrinėti jos šaknis.

Oscar Wilde

Pats velnias nieko negali padaryti žmogui, kuris dar sugeba juoktis.

A. Munthe

ONA DERENICK

(PO TĖVAIS SMOLINSKAITE)

Mirė Rugs. 29 d., 1946 m., 11:25 val. vak., sulaukus pusės amžiaus.

Gimus Liverpool, Anglijoje.

Paliko dideliam nuliūdime: vyrą Elias; motiną Elizabeth Smolenski; augtinę Elizabeth Misewitch; anūką Gerald; 3 seseris Elizabeth Misewitch ir svogerį Antaną, Mary Kitchonis ir svogeri Antaną, ir josophonę Junglas ir svogerį Antaną ir jų šeimas; ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas namuose: 5544 So. Union Avenue.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, spalio 3d., 1946m. Iš namų 8:30 val. ryto bus atlydėta į Vilsitacijon parapijos lažnyčią prie 55th ir So. Poeria St. kurioje įvyks rečulingas pamaidos už velonės sielą. Po pamaldų bus nuliūdėta į švento Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojėse.

Nuliūdė lika: Vyras, Motina, Augtinė, Anūkas, seserys, svogeriai ir visos kitos mūsų Gimtės.

Laidotuvių direktoriai: Mažeika ir Evans. Telefonas — YARds 1138 arba 1139.

A T Y D A I

VETERANAMS Nesuvartoto Furlogų Laiko Aplikacijas notari-zuojam VELTUI. Kviečiame užėiti į bet kurį MAZEIKA-EVANS Funeral Home ofisą (kuris jums patogiau), adresu 3319 S. LITUANICA AVE. (Bridgeporte) arba 6845 S. WESTERN AVE. (Marquette Parke).

MAZEIKA IR EVANS
(EVANAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nauja Koplyčia Marquette Parke

6845 S. Western Ave. - Pro. 0099

Antra Koplyčia Senoje Vietoje:

3319 Lituanica Ave. - Yar. 1138-1139

Tiems, kurie gyvenate kitose miesto dalyse ir miesto apylinkėse parūpinam koplyčias arčiau prie namų kiek galima.

Veteranų Perlaidojimo Reikale

Kreipkitės prie ANTANO B. PETKAUS, Laidotuvių Direktoriaus. Pagal Karo Departamento patvarkymą, dabar jums norint, kūnai žuvusių ar mirusių veteranų — jūsų mylimųjų, bus parvežti perlaidojimui. Tik pašaukite ir p. Petkus atvyks į jūsų namus ir suteiks jums visas perlaidojimo informacijas. Suteikiamas pilnas militarinis laidojimas.

NULIŪDIMO VALANDOJE

KREIPKITES PRIE
ANTHONY B.

PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
JŪSŲ PATOGUMUI:

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Telefonas TOWNHALL 2109

6812 So. Western Ave., Chicago, Ill.

Telefonas — GROVEHILL 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus, ir
jūsų finansiniam stovui prieinamas!

NARIAL AMBULANCU
Chicago Patarnaujam
Lietuvių dieną ir naktį
Laidotuvių Mes Turime
Direktorių Koplyčias
Asociacijų Visame
Mieste.

MAZEIKA - ir - EVANAUSKAS

3319 LITUANICA AVE. Phones: YARds 1138-39
6845 S. WESTERN AVE. PRO. 0099

LACHAWICZ IR SŪNAI

2314 WEST 23rd PLACE Phones CANal 2515
10756 S. MICHIGAN AVE. COMmodore 5765
PULLman 1270

L. L. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. PULLman 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Phone YARds 4908

J. LIULEVICIUS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAF. 3572

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
Telephone YARds 1419

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th St. Phone YARds 0781

Istoriskas įvykis —

Chicago Lietuvių Konferencija

452 DELEGATAI

Sekmadienį įvykusi Chicago Lietuvių Tarybos Konferencija buvo didžiausias istorinės reikšmės įvykis Chicago lietuvių gyvenime šių metų bėgyje. Lietuvių Auditorijon susirinko 452 delegatai, atstovaujantieji 190 lietuvių organizacijų, aptarti Lietuvos ir savo reikalus. Be to, dalyvavo didžiulis būrys svečių. Toks didelis konferencijos dalyvių skaičius pabrėžė jos svarbumą.

KONFERENCIJOS
IŽANGA

Konferencija pradėta Amerikos ir Lietuvos himnais. Amerikos himną sugiedojo p. Pieženė, o Lietuvos — visa salė. Chicago Lietuvių Tarybos pirmininkui Dr. Drangeliui pasveiki-

nus delegatus ir svečius, kun. Briška atkalbėjo invokaciją į viso pasaulio ir žmonijos Kūrėją, prašydamas, kad lietuvių tautai būtų grąžinta negarbingo priešo išplėsta laisvė, nes Jis visiems žmonėms ir visoms tautoms dave lygią teisę ją naudotis.

Lietuvos konsulas Dr. P. Danžvardis savo kalboje apibūdino teisinę ir faktinę Lietuvos valstybės padėtį ir nurodė, ką mes, Amerikos lietuviai, turime daryti, kad pasaulio politikos vadai nesitenkintų vien tik pareiškimais, jog teisinė Lietuvos padėtis nepasikeitė, bet ir praktikoje tuojuo sustabdytų lietuvių tautos naikinimą ir grąžintų Lietuvai nepriklausomybę, į kurią mes turime tokia pat teisę, kaip Rusija, Amerika ar kitos valstybės.

ORGANIZACINIAI
REIKALAI

Po šios ižangos, kuri visai konferencijai davė toną, buvo delegatams ir publikai salėje perstatyti svečiai — nesenai iš Europos atvykę lietuviai tremtiniai, kurių šioje konferencijoje dalyvavo jau nemažas būrys. Po to eita prie Chicago Lietuvių Tarybos organizacinių reikalų. Išrinkus įvairias komisijas — nominacijų, rezoliucijų ir kt., Tarybos sekretorė p. E. Mikužis perskaitė praėjusių metų konferencijos protokolą. Paskui įvairių organizacijų delegatai išsitarė dėl atliktų ir dar reikalingų atlikti darbų, įnešė savo sumanymų ir pasiūlymų veiklai pagyventi ir pagilinti.

TREMtinio KALBA

Kun. A. Martišūnas, nesenai iš Vokietijos atvykęs tremtinys, sveikino konferenciją visų tremtinių vardu, dėkojo už moralinę ir materialinę paramą ir prašė nepasitenkinti tuo, kas jau padaryta, bet dar smarkiau ginti Lietuvos ir tremtinių teises. Jis pabrėžė, kad turi būti stengiamasi tremtinius ištraukti iš stovyklų, kurių gyvenimo sąlygos žudo tremtinius fiziniai ir dvasiniai, ir sudaryti sąlygas išvykti iš nedraugiškos Vokietijos į tokį kraštą, kur tremtinams vėl būtų suteiktos žmogaus teisės.

ALT PRANESIMAI

Pakviečiamas padaryti pranešimą Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto sekretorius Dr. P. Grigaitis. Jis savo kalboje pranešė, kas Vykdomojo Komiteto nuveikta paskuti-

niu laiku Lietuvos laisvės bylai ginti. Paminėjo svarbias telegramas taikos konferencijoje Paryžiuje esančiai Amerikos delegacijai, pasiūlymą su tos delegacijos patarėju senatorium Vandenbergu, bendradarbiavimą su Vyriausiuoju Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu Europoje ir kitus svarbius žygius. Dr. Grigaitis nurodė, kad Lietuvos laisvės byla diena iš dienos artėja prie jos vienokio ar kitokio išsprendimo. Jos pakreipimas viena ar kita linkme priklausys didele dalimi nuo pačių lietuvių — nuo kovojančių lietuvių Lietuvoje, nuo Lietuvos bylą ginančių lietuvių organų Europoje ir nuo Amerikos lietuvių. Vykdomasis lietuvių organas prašo pagalbos pinigais.

Po to pranešimą padarė ALT Vykdomojo Komiteto pirmininkas p. L. Šimutis. Jis pasakė, kad kai kas galvoja, jog Taryba nieko konkretaus nenuadirba, nes jokių apčiuopiamų rezultatų nesimata. Tai yra neteisinga nuomonė. Iš ankstyvesnio pranešimo matyti, kad nudirbta labai daug. Jeigu mes kovą vesime su tokiu pat ir dar didesniu atsidėjimu, kaip vedėme iki šiol, tikrai sulauksime dienos kada galėsime pasidžiaugti tos kovos vaisiais — laisva Lietuva, kurioje nebeliks nė vieno bolševikiško budelio. Todėl nereikia sustoti, o kovoti toliau, remti kovą gausingomis aukomis, ir mes laimėsime, nes mūsų kova yra teisinga!

KITOS KALBOS

Toliau kalbėjo p. Gaurilius, taip pat nesenai atvykęs iš Europos, kuris api-

būdino tremtinių būklę ir jų didžiausią troškimą — ištrūkti iš stovyklų ir atvykti į tokia šalį, kur jie galėtų jaustis ne niekam nereikalingi daiktai, bet žmonės, galintieji gyventi taip, kaip visi žmonės gyvena.

Dar kalbėjo ALT Vykdomojo Komiteto išdėstą p. Vaidyla, kun. Albavičius, dr. Drangelis ir kt. Jie visi savo kalbose pabrėžė tą patį kovos dėl Lietuvos laisvės reikalą, tik kitais žodžiais ir mintimis išsireikšdami.

Konferencijoje dalyvavo ir kalbą angliskai pasakė valstybės senatorius, kandidatas į šerifus, p. Daley, kuris pabrėžė, kad Lietuvos laisvės reikalas nėra vienų lietuvių reikalas, bet ir visų amerikiečių, nes jeigu Lietuva neatgaus laisvės, tuomet visos laisvės deklaracijos ir liks tik tuščiomis deklaracijomis.

REZOLIUCIJOS

Rezoliucijų komisijos paruoštos rezoliucijos visų delegatų buvo vienbalsiai priimtose. Viena buvo Lietuvos laisvės reikalų, reikalaujanti ir faktiškai atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę, nesitenkinant pareiškimais, kad teisinė Lietuvos padėtis nepasikeitė. Šita rezoliucija bus pasiųsta Valstybės departamentui. Be to, priimtose sveikinimo telegramos prezidentui Trumanui ir valstybės sekretoriui Byrnes.

Antra rezoliucija — Lietuvos laisvei ginti fondo sudarymo reikalų. Visi delegatai pritarė užsibrėžtam tikslui — sukelti trumpiausią laiką Lietuvos laisvės bylai ginti \$250,000.

Rezoliucijas perskaitė p. A. Vaivada.

GAUSINGOS AUKOS

Užsibrėžtam tikslui įvykdyti jau šioje konferencijoje padaryta graži pradžia — delegatai ir svečiai salėje sudėjo \$2,553.55.

Didžiausią auką — \$200 įteikė Waukegano 12-kos organizacijų vardu p. Sutkus.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ
RADIO KRAUTUVĖ
MARQUETTE PARKE

Turime pardavimui Naują Radio Setų — didelių ir mažų — už prieinamas kainas. Taipogi turime pardavimui Refrigeratorius, Šaldymo Mašinas, Dulkių Valytuvus ir visokių elektrinių daiktų. Mes esame ekspertai technikai prie radio setų taisymo. Visus radio setus pataisome taip, kad dirba kaip nauji. Taipogi taisome visokius kitus elektrinius daiktus. Mūsų darbas garantuotas. Ateikite ir pamatykite mus su visais savo reikalais.

THOMAS RADIO SALES
AND SERVICE

2517 W. 69th Street
Chicago 29, Illinois
Tel. REpublic 2677

WESTWOOD LIQUOR STORE

2441 West 69th Street.

DIDELIS PASIRINKIMAS
VYNO, DEGTINĖS IR ALAUSAL. ŠIMKUNAS
Savininkas

Telefonas PROspect 5951

★ ★ ★
pristatome į namus:

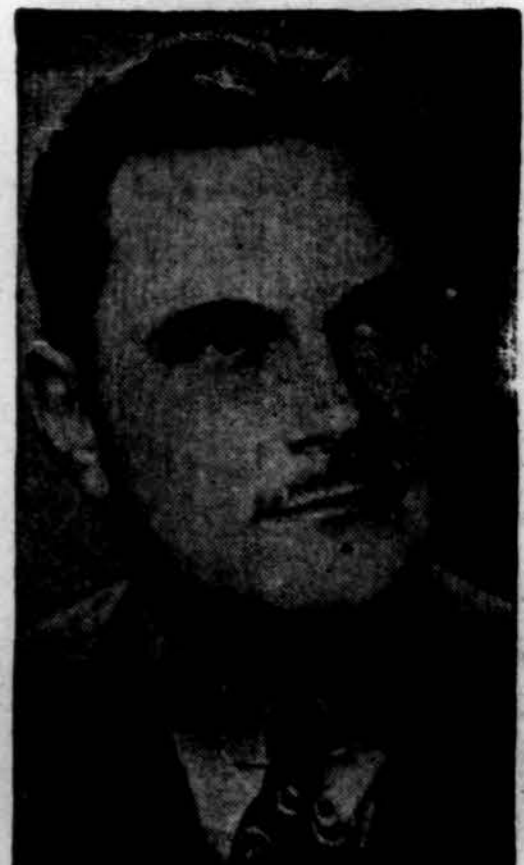
Geriausių rūšių alų

buteliams, dėžėms ir

statinėms.

★ ★ ★

NORIU PIRKTI UŽ CASH —

Namus
Farmas
Automobilius
AL. C. ALLEN
(Alešauskas)

Dėl Susitarimo Šauk:
Republic 6051

Namų Pardavimo
AGENTŪRA
NUOSAVYBIŲ
VALDYMAS

PASKOLOS
ANT NAMŲNAMŲ IR
RAKANDŲ
APDRAUDA

\$1000.00 POLISAS

Trims metams
Pradedant nuo
\$5.00J. A. Shulmistras
NOTARY PUBLIC ★ MONEY ORDERS

SHULMISTRAS

4004 SOUTH ARCHER AVENUE
TEL.:—LAFAYETTE 6300 CHICAGO 32, ILL.

MARGUTIS

VIENINTĖS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS
RADIO LAIKRAŠTIS. — ĮSTEIGTAS BAL. 11d., 1933.

WHFC - 1450 kilocycles

SEKMADIENIAIS: nuo 1-mos
iki 2-ros valandos popiet. —KITOMIS DIENOMIS: nuo 9:30
valandos vakare.EXTRA PROGRAMAS: Penk-
tadieniais nuo 7 iki 8 v. vak.

MARGUTIO Ofiso Adresas:

6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas — GROvehill 2242Kviečiame
Klaudyti:
Muzikos
Dainų
Žinių ir
Pranešimų.

PASKOLOS ANT MORGICIŲ — 4%

B.E. KOMISINO

Turta Virš \$17,500,000. — Atsargos Fondas Virš \$1,300,000.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN
ASSOCIATION OF CHICAGO

UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION

4192 Archer Ave. Tel. VIRginia 1141

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

Office hours daily: 9 A. M. to 4 P. M. — Wednesdays: 9 A. M. to 12 Noon. — Thursdays 9 A. M. to 8 P. M.

10,000 BONKŲ

• DEGTINĖS • GIN
• BRANDĖS • VYNO
• RUM'Ų • KORDIALŲ

• KRUPNIKO

Bus Parduodama

SPECIALEMIS KAINOMIS

Pirmam Atėjus Pirmas Patarnavimas

NATHAN
KANTER
"Lietuviškas
Žydukas"MONARCH
LIQUOR
STORE3529 So. Halsted St.
Phone: YARDS 6054

× Lietuvių pastangos Lietuvai išlaisvinti iš bolševikų vergijos didelės. Tai rodo, kad ir Chicago Lietuvių Tarybos sušauktoji konferencija, praėjusi sekmadienį. Iš suvirš 100 diaugijų suvažiavo virš 500 atstovų. Aukų Lietuvos galbėjimui ir gi sudėta daug. Aukos bus vėliau paskelbtos.

× Josefine Paterabas su A. Mockam sutuoktinių žinutė aplink mus vakar buvo įdėta per radakcijos-klaudą pavėluotai. Ji turėjo tilpti praėjusi šeštadienį. Jungtuvės praėjusi sekmadienį buvo tikrai gražios. Po šliubo Šv. Antano bažnyčioje Cicero, vestuvių puota buvo Darius-Girėnas salėje, kur dalyvavo daug žymių svečių.

× L. VYČIŲ Choro naujo sezono pirma pamoka įvykis šį vakarą, spalį 1 d., L. Vyčių nuosavame name, 2451 West 47th St. Iši choristai ir visi nauji nariai, kurie nori įstoti, prašomi susirinkti 8 val. Muzikas Leonardas J. Šimutis, Jr., ir šiam sezonui paskirtas choro vedėjas.

× Marquette Park lietuviai, kurie nesupranta, ar nori patarimų balsavimuose, gali atsilankyti į 15 Ward republikonų raštinę adresu 2735 West 63rd St. Raštinė atdara kas antradienio vakarą. Patarnavimą teikia komitmenai: Michael Rudy ir Walter McAvoy, kandidatas į State Representative.

× Dulskio krautuvė, prie 44 ir Fairfield ave., šiomis dienomis perėjo į naujas rankas, būtent Greičių. Kaip buvusieji, taip ir dabartiniai, savininkai yra linksmo būdo ir simpatingi žmonės, taigi ir kostumerių neturks. Visiems kuogeriausiai patarnaujama.

× ARD centro piknikui, praėjusi sekmadienį, diena pasitaikė graži, delto daug žmonių privažiavo, kad parėmus draugijos pastangas auginti akademijos statybos fondą.

× Šiandien, spalį 1 d. prasidėjo Community Fund vėjus. Brighton Park'e pirminę stambią auką, būtent \$100 įteikė lietuvių įstaiga, būtent Standard Federal Building and Loan Ass'n.

× Jonas Kulikauskas, "Draugo" intertaipistas, vakar išvyko į Igoninę, kurioj padaryta jau antra nosies operacija. Į darbą grįš už savaitės.

× Prel. Edward Burke, arkidiecezijos kancleris, praneša, kad spalį 2 d., Šv. Vardo katedroj bus gedulo pamaldos už mirusį kard. Mundelein.

× Lon. Laban (Laūnauškas) "Draugo" redakcijos narys vakar grįžo prie savo pareigų.